

XLII.

Betænkning

over
Forslag til Lov, hvorved det paalægges de Giere, Besiddere eller Bestyrere af Fæstegods, der have Bevillinger til at inddrage Fæstefjord, at bestemme, paa hvilke Bønder de ville bringe Bevillingerne i Anvendelse.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg.)

Efter hvad der findes meddeelt i „Departementstidenden“ af 1ste September f. A. beløber det Quantum Bøndefjord, der i det Hele er bevilget inddraget under Hovedgaarde i Anledning af Høveriets Afløsning, sig til 125 Edr. Land geometrisk Areal og 6,175 Edr. Land, boniteret Areal til Talt 24.

Paa Foranledning af medundertegnede Hansen under denne Sags første Behandling har Udvalget i Skrivelse af 16de Januar d. A. fra Indenrigsministeren modtaget Underretning om, at der endvidere er meddeelt Bevilling til Indtagelse af 115 Edr. Land boniteret Areal og 50 Edr. Land geometrisk Areal, altsaa i Alt 175 Edr. Land geometrisk Areal og 6,290 Edr. Land boniteret Areal. Deraf angives at være indtaget 50 Edr. Land geometrisk Areal og 2,600 Edr. Land boniteret Areal; altsaa bevilget indtaget, men endnu ikke indtaget, 125 Edr. Land geometrisk Areal og 3,690 Edr. Land boniteret Areal. Dette betydelige Quantum Bøndefjord kan saaledes endnu efterhaanden undrages Bøndestandens Brug, hvortil den efter den hele bestaaende Landbo- lovgivning er bestemt. Meddelelsen af de anførte Bevillinger grunder sig paa en Placat af 9de Mars 1838, hvorved tilfattedes at fremkalde en større Tilbøielighed hos Jorddrotterne

til at afløse Naturalhøveriet mod Bederlag i Benge eller Kornvarer.

Sees nu hen til det Tidspunkt, da hiin Placat emanerede, saa er det min, J. A. Hansens, Formening, at det maa indrømmes, at det var paa en Tid, hvor de Rettigheder, der ved Landboavgivningen gennem flere Aarhundreder vare Fæstebøndestanden tilfikkede, meget almindeligt tilfidesattes, hvor Regeringscollegierne og Jorddrotterne i god Harmonie handlede, som om disse slet ikke eksisterede, ved Siden af, at de i ligesaa god Harmonie søgte, gennem Forandringer i den dog altid ubehagelige og generende Lovgivning, at skaffe sig endnu større Frihed og Raadighed over Fæstegodsset. Det var derfor ogsaa ret betegnende, at den nævnte Placat udkom samme Dag som Forordningen om Forandringer i Retforholdet mellem Jorddrot og Fæster, hvorved Jorddrotten fritoges for flere Forpligtelser og tillagdes flere nye Rettigheder over sit Fæstegods. Dernæst forisener det at bemærkes, at, da Stænderforsamlingen i Roeskilde 1835—36 behandlede Sagen om Høveriets Afløsning, blev Forslaget om at fremme denne Afløsning ved at give Jorddrotterne Ret til Indtagelse af et forholdsmæssigt Antal Bøndergaarde, af hiin saa stærkt fremtrædende godsaristokratiske